

«μόνον εσέ, Ρωτόκριτε»

[Πολιτισμός](#) / [Ζωγραφική & Εικαστικές Τέχνες](#) / [Πολιτισμός](#)

[Κατερίνα Χουζούρη](#)

«Ο Ερωτόκριτος είναι ένα έμμετρο μυθιστόρημα, μια «μυθιστορία», γραμμένη στην Κρήτη την εποχή της Βενετοκρατίας. Χρονολογείται στις αρχές του 17^{ου} αιώνα, και μέχρι το 1713, που τυπώθηκε για πρώτη φορά, κυκλοφορούσε σε χειρόγραφα. Έχει έκταση περίπου 10.000 στίχους και είναι γραμμένος στο δημοφιλές ομοιοκατάληκτο δεκαπεντασύλλαβο δίστιχο της νεοελληνικής παράδοσης. Ο ποιητής του μας πληροφορεί ο ίδιος στο τέλος του κειμένου ότι γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Σητεία της Κρήτης, και εκεί έγραψε τον Ερωτόκριτο.

Η έρευνα προσπαθεί, επί δεκαετίες τώρα, να τον ταυτίσει με κάποιον από τους διάφορους Βιτσέντζους Κορνάρους που αναφέρονται στις αρχαιακές πηγές, αλλά το γεγονός ότι δεν γνωρίζουμε το πατρώνυμό του δυσχεραίνει ένα οριστικό συμπέρασμα. Ήταν οπωσδήποτε ένας μορφωμένος άνθρωπος, με γνώσεις, μεταξύ άλλων, ρητορικής και ποιητικής. Πήρε την υπόθεση από μια ιταλική διασκευή μιας γαλλικής ιπποτικής μυθιστορίας, του 15ου αιώνα, και τη μεταμόρφωσε σε ένα θερμό ποιητικό δημιούργημα, με δραματικές και συγκινητικές σκηνές, μετρικά άψογους στίχους, μια καταπληκτική ποικιλία από σχήματα λόγου, και πρωταγωνιστικούς χαρακτήρες που κερδίζουν, ανάλογα με τις περιστάσεις, το θαυμασμό, τη συμπάθεια και την αγάπη μας. Η αφήγηση στον Ερωτόκριτο εναλλάσσεται με εκτεταμένους διαλόγους μεταξύ των προσώπων, κάτι που έχει

διευκολύνει τις πολυάριθμες διασκευές του έργου για το θέατρο, σε πρόζα ή με μελοποίηση», γράφει η Τασούλα Μ. Μαρκομιχελάκη, Επίκουρη καθηγήτρια Τμήματος Φιλολογίας Α.Π.Θ.

Γιώργος Κόρδης

Με αφορμή τη διδασκαλία του εμβληματικού κειμένου της Κρητικής Λογοτεχνίας Ερωτόκριτος, ο Τομέας Μεσαιωνικών και Νεοελληνικών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας Α.Π.Θ, πραγματοποιεί την Τετάρτη 29 Απριλίου, στο Τελόγλειο Ίδρυμα Τεχνών, την εικαστική έκθεση «μόνον εσέ, Ρωτόκριτε», την επιμέλεια της οποίας έχει η Ιστορικός Τέχνης Ίρις Κρητικού. Η έκθεση αυτή, η οποία θα διαρκέσει έως τις 15 Ιουνίου, θα μεταφερθεί στη συνέχεια στην Κρήτη φιλοξενούμενη αρχικά στη Σητεία (γενέτειρα του Βιτσέντζου Κορνάρου) και κατόπιν στο Ηράκλειο, ενώ αργότερα θα μεταφερθεί στο Ρέθυμνο, τα Χανιά και την Αθήνα. Στο πλαίσιο της έκθεσης θα διεξαχθεί επίσης ένα Διεθνές Συνέδριο για τον Ερωτόκριτο, διοργανωμένο από τον Τομέα Μεσαιωνικών και Νεοελληνικών Σπουδών του ΑΠΘ, τον προσεχή Μάιο στη Θεσσαλονίκη (28/29 Μαΐου 2015).

Στέλιος Πετρουλάκης

Στην έκθεση «μόνον εσέ Ρωτόκριτε» συμμετέχουν οι εικαστικοί:

Σπύρος Αγγελόπουλος, Ελένη Αγγέλου, Χριστίνα Ακτίδη, Στέλιος Αλεξάκης, Δημήτρης Ανδρεαδάκης, Γιώργος Αυγέρος, Χρύσα Βέργη, Αλέξης Βερούκας, Μαριλίτσα Βλαχάκη, Μάριος Βουτσινάς, Μαίρη Γαλάνη-Κρητικού, Ανδρέας Γεωργιάδης, Σάββας Γεωργιάδης, Μανόλης Γιανναδάκης, Μαρία Γιαννακάκη, Λεωνίδας Γιαννακόπουλος, Γεωργία Δαμοπούλου, Σοφία Δατσέρη, Γιάννης Δέδες, Μάρκος Καμπάνης, Μηνάς Καμπιτάκης, Βούλα Καραμπατζάκη, Δημήτρης Κατσιγιάννης, Γιώργος Κόρδης, Εύα Κουτσούκου, Κώστας Λάβδας, Βασίλης Λιαούρης, Μιχάλης Μαδένης, Θανάσης Μακρής, Αλεξία Μαρούλη, Κωνσταντίνος Μάσσος, Τίμος Μπατινάκης, Γιάννης Μπεκιάρης, Χαρίτων Μπεκιάρης, Λαμπρινή Μποβιάτσου, Χρήστος Παλλαντζάς, Μαρία Παπαδημητρίου, Στέλιος Πετρουλάκης, Δημήτρης Πολυχρονιάδης, Γιώργος Ρόρρης, Γιώργος Σαλταφέρης, Σταμάτης Σκλήρης, Δημήτρης Σκουρογιάννης, Πηγή Σπυράτου, Αντώνης Στάβερης, Γιώργος Ταξίδης, Αντώνης Τσακίρης, Αντώνης Χουδαλάκης.

Μαίρη Γαλάνη Κρητικού

Στον εικαστικό διάλογο για τον Ερωτόκριτο, συμμετέχουν επίσης σε παράλληλη έκθεση με τίτλο «20+1 εικαστικές προσεγγίσεις στον Ερωτόκριτο», οι εξής φοιτητές του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών της Σχολής Καλών Τεχνών, του εργαστηρίου Χαρακτικής του Α.Π.Θ. υπό τον συντονισμό και την επιμέλεια του Μανόλη Γιανναδάκη, καθηγητή Χαρακτικής: Ζωή Αντωνιάδη, Μιχάλης Βαφόπουλος, Μπόρις Γεωργιτσέλη, Έλενα Ζέππου, Κυριάκος Θεοχάρους, Δώρα Κουρτέσα, Μάριον Ιγγλέση, Σωτηρία Καλλία, Θανάσης Καφετζής, Δέσποινα Ματζάρη, Δημοσθένης Μπογιατζής, Ανθούλα Μπουρνά, Ελένη Νικολακοπούλου, Ιωάννα Παπαδημητρίου, Ισιδώρα Παπαδούλη, Πόλυ Σχοινά, Ιωάννα Ταιγανίδου, Αυγή Τόπακα, Κατερίνα Τσίτσελα, Ελένη Χατζηνεοφύτου.

«Η προσέγγιση του ποιητικού λόγου γίνεται αφορμή να φιλοτεχνήσουν με τον εικαστικό τους λόγο έργα με ζητούμενο την Τέχνη. Αφού περιδιαβάσαμε τους στίχους του Βιτσέντζου Κορνάρου με τη βοήθεια των παρατηρήσεων της κας Ναταλίας Δεληγιαννάκη, διδάκτορος φιλολογίας ειδικευμένης στη μελέτη του

Ερωτόκριτου, μας απασχόλησαν, εκτός της ποιητικής του έργου, ζητήματα όπως η έρευνα για εκδόσεις του με εικόνες από τα τυπογραφεία της Βενετίας αλλά και μεταγενέστερες, το ιστορικό πλαίσιο παράλληλα με την τέχνη της Αναγέννησης, ο μανιερισμός στο ύφος του έργου, οι υπαινιγμοί και η λειτουργία των αρχαίων μύθων, η προφορική παράδοση του Ερωτόκριτου καθώς και η μουσικότητα των μελοποιημένων στίχων μέσα στο πέρασμα του χρόνου», σημειώνει ο Καθηγητής Μανόλης Γιανναδάκης.

Μάρκος Καμπάνης

Στην έκθεση, η οποία είναι ένας εικαστικός διάλογος με το έργο του Βιτσέντζου Κορνάρου, περιλαμβάνονται κυρίως νέα, πρωτότυπα ζωγραφικά και γλυπτά έργα, αλλά και κάποια παλαιότερα με σχετική θεματική. Στο πλαίσιο της δράσης και υπό την επίβλεψη της Διευθύντριας του Τομέα Μεσαιωνικών και Νεοελληνικών Σπουδών Μαίρης Μικέ, η Επίκουρη Καθηγήτρια Τασούλα Μαρκομιχελάκη και η Ιστορικός Τέχνης Ίρις Κρητικού συνεργάστηκαν προκειμένου να προχωρήσουν στη σύσταση ενός αυτοτελούς οργανικού πεδίου όπου η φιλολογική και ιστορική έρευνα πλαισιώθηκε από τη δημιουργία εικαστικών έργων.

Μαρία Παπαδημητρίου

«...ο Ερωτόκριτος του Βιτσέντζου Κορνάρου ζωγραφίζοντας και τις ρίζες και το λουλούδι μαζί των μικρών πραγμάτων του τόπου, σέρνει τις μνήμες και τα αρώματα της Κρήτης ολόκληρης. Και ασφαλώς δεν είναι τυχαίο που αγαπήθηκε τόσο από τους ζωγράφους της γενιάς του '30, υπέρμαχους της ελληνικής πρωτογένειας στην τέχνη: ο Θεόφιλος, ο Μποστ και ο Ευγένιος Σπαθάρης, ο Γιάννης Τσαρούχης και ο Νίκος Εγγονόπουλος, ζωγράφισαν την ένδοξη αγάπη του Ερωτόκριτου, εμφυσώντας της μια καινούρια νεότητα... Με την ίδια λαχτάρα καταπιάστηκαν τώρα μαζί του οι 50 σημαντικοί αλλά και νεότεροι συμμετέχοντες καλλιτέχνες. Εξερευνώντας την αιώνια αγάπη και τους φραγμούς, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο ο Ερωτόκριτος και η Αρετούσα, προσμένοντας ο ένας τον άλλον, επιχειρούν να ανακαλύψουν τον εαυτό τους. Ζωγραφίζοντας τη χλωρή

κρητική φύση και το αμάθητο άγουρο που με τρόπο ανιδιοτελή ανακαλύπτει τον έρωτα και εξ αυτού, αναπόφευκτα, την οδύνη. Την ορμητική γενναιότητα της τροπαιούχου νεότητας που, συγκρουόμενη με τη φρόνηση, θριαμβεύει», σημειώνει η επιμελήτρια της έκθεσης Ίρις Κρητικού.

Με αφορμή την έκθεση εκδόθηκε από την «Έλιξ» κατάλογος με τα κείμενα των συντελεστών (απ' όπου προέρχονται και τα αποσπάσματα που δημοσιεύονται σ' αυτό το αφιέρωμα) και τα έργα των συμμετεχόντων καλλιτεχνών.

Κατερίνα Χουζούρη

<http://bitly.com/1yZz8Vt>